

شناسایی تنگناها و موانع پیش روی والیبال ساحلی ایران با استفاده از تحلیل سوات

وحید نظری^۱، دکتر سید محمد حسین رضوی^۲، دکتر سید عماد حسینی^۳، مجتبی رئیس^۴

چکیده

مقدمه و هدف: امروزه تغییرات مداومی که در محیط پدید می آید سازمان ها را با مسائل و تنگناهای فراوانی مواجه می کند. مدیران این دوره نیازمند کسب دانش، هوشمندی، تخصص و دید وسیع تری برای مقابله با تنگناهای فراوری هستند. هدف از انجام این پژوهش شناسایی تنگناها و موانع والیبال ساحلی ایران با استفاده از تحلیل سوات است.

روش تحقیق: روش تحقیق از نوع اکتشافی و میدانی است. جامعه آماری این تحقیق شامل ۵۰ نفر از خبرگان والیبال ساحلی کشور هستند. ابزار این پژوهش پرسشنامه ای محقق ساخته سوات شامل ۶۱ سوال است که پس از تایید روایی و پایایی ($\alpha=0.84$) توزیع گردید. برای استخراج تنگناها و موانع، به مقایسه ضعف ها و قوت های درونی با تهدید های بیرونی والیبال ساحلی کشور پرداخته شد. برای تحلیل داده ها از میانگین و انحراف معیار و همچنین آزمون رتبه ای فریدمن استفاده شد.

یافته ها: یافته های پژوهش نشان داد فدراسیون والیبال در بخش والیبال ساحلی در وضعیت کنونی دارای ۱۵ قوت و ۲۱ ضعف و با ۱۲ فرصت و ۱۳ تهدید مواجه است. در بخش قوت؛ مطرح بودن ورزش والیبال ساحلی به عنوان تنها ورزش ساحلی در مسابقات المپیک، در بخش ضعف؛ نبود یک سیستم استعداد یابی، در بخش فرصت؛ وجود خط ساحلی ۳۰۰۰ کیلومتری در کشور و در بخش تهدید؛ وجود انگیزه های مالی بیشتر در رشته های دیگر بالاترین میزان اهمیت را دارند.

بحث و نتیجه گیری: نتایج تحقیق نشان می دهد که والیبال ساحلی ایران با تنگناها و موانع عدم وجود استعداد یابی، کمبود منابع انسانی، کمبود بودجه و فعالیت های مالی، ساختار سازمانی نامناسب، حضور اندک زنان، عدم برگزاری مسابقات لیگ و مسابقات در سطوح پایه، کمبود امکانات و تجهیزات، آگاهی و شناخت اندک عمومی، عدم حضور والیبال ساحلی در ورزش دانش آموزی و دانش جویی، کمبود تحقیقات و پژوهش، عدم توسعه باشگاهها و حضور اندک نمایندگان ایران در مجامع بین المللی والیبال ساحلی روبرو است. در نهایت پیشنهاد می شود که در جهت حفظ و تقویت این قوت ها تلاش شود، از طریق مدیریت مناسب ضعف ها را اصلاح و برطرف نمود و با تدوین برنامه راهبردی و انتخاب راهبردهای مناسب آثار منفی این تنگناها و موانع را بر عملکرد فدراسیون والیبال در بخش ساحلی کاهش داد.

واژه های کلیدی: تنگناها و موانع، تحلیل سوات، والیبال ساحل

مقدمه

والیبال ساحلی به یکی از بزرگترین و سریعترین ورزش‌های روبه رشد جهان تبدیل شده است. به دلیل تصویر مسحور کننده، شکل آسان و تجهیزات محدود مورد نیاز آن شدت تجاری و مورد توجه تلویزیون و حامیان مالی قرار دارد (۱). یک رشته المپیکی که در فضای باز و روی شن بازی می‌شود (۲). ورزشی که فلسفه راه اندازی آن جنبه تفریحی و سرگرمی داشته است و در سالهای اخیر طرفداران زیادی از زن و مرد را به خود جلب کرده است (۳). والیبال ساحلی ورزشی فوق العاده سرگرم کننده، سالم، جذاب، در حال ترقی، مرفه، آگاه به شرایط روز است که با هزینه‌های اندک ایجاد و بازی می‌شود و ایده آل برای برنامه‌های توسعه‌ای و ورزش همگانی است (۲).

سابقه فعالیت این ورزش بر خلاف والیبال سالی در کشور زیاد نیست. ورزشی بسیار جوان است و قدمت آن به بیش از ربع قرن هم نمی‌رسد. والیبال ساحلی در اواخر دهه شصت و اوایل دهه هفتاد خورشیدی در سواحل شمالی ایران بازی می‌شد. در این سال‌ها والیبال ساحلی دارای قواعد خاصی نبود و به اشکال مختلفی برگزار می‌شد. اولین دوره مسابقات والیبال ساحلی در بندر شرف خانه در سال ۱۳۷۱ برگزار شد.

در اکثر کشورها به منظور اداره امور هر یک از رشته‌های ورزشی سازمانی تحت عنوان فدراسیون ورزشی تأسیس می‌گردد. در این راستا فدراسیون والیبال بر اساس مشی و اصول ورزشی تعیین شده به موجب منشور المپیک به عنوان بالاترین مرجع ذی صلاح در رشته ورزشی والیبال شناخته می‌شود که با رعایت قوانین مربوطه به فعالیت می‌پردازد (۳). کمیته والیبال ساحلی در فدراسیون والیبال در همکاری با دیگر بخش‌های فدراسیون کارهای ستادی، اجرایی، اداری و مالی والیبال ساحلی را پیگیری و اجرا می‌نماید. با توجه به سرعت رو به رشد والیبال ساحلی در جهان و جوان بودن این ورزش در کشور، به نظر می‌رسد والیبال ساحلی با تنگناها و موانع متنوعی رو برو باشد.

برای اینکه سازمان‌ها بتوانند در محیط پر رقابت امروزی به بقای خود ادامه دهند، باید از عواملی که موجب شکست و موفقیت سازمان می‌شود درک روشنی داشته باشند تا بتوانند به نتایج مطلوبی دست پیدا کنند (۴). مطمئناً در جهان پر تحول کنونی، تنها سازمان‌هایی می‌توانند کاراً و موثر به فعالیت خود ادامه دهند که تحولات کوتاه مدت و بلند مدت را پیش بینی نموده و خود را برای چالش با آنها و درخواست‌های متنوع ارباب رجوع آماده سازند (۵).

به طور کلی سازمان‌ها با تغییرات و تحولات مختلف محیط بیرونی؛ مانند عوامل سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، و تکنولوژیکی، رقبا، ذی‌نفعان، نهادهای دولتی، واسطه‌های مالی، اتحادیه‌ها، عرضه‌کنندگان، همچنین عوامل درونی؛ مانند عوامل مدیریتی، مالی، بازاریابی، خدمات، تحقیق و توسعه و سیستم اطلاعات رایانه‌ای و متغیرهای سازمانی فنی و فردی مواجه اند (۶).

سازمان‌های ورزشی نیز همانند سازمان‌های غیر ورزشی در معرض این تغییر و تحولات جهانی قرار دارند و با مسائل ویژه خود دست به‌گریبانند. ژاک روک رئیس کمیته بین‌المللی المپیک در صدمین سالگرد تأسیس کمیته ملی المپیک، مبارزه علیه دوپینگ، تبعیض نژادی، فساد و خشونت را چالش‌های پیش روی ورزش بر شمرده است (۷).

کریمادیس گزارش کرده است که بخش‌های ورزشی با مشکلاتی همچون سیر نزولی، قوانین و مقررات دولتی، مشکلات مالی، و محیطی رقابتی بویژه در بخش خدمات مواجه اند. علاوه بر این سازمان‌های ورزشی در کشور‌های در حال توسعه به خاطر تحولات جهانی با مسائلی همچون کاهش شدید کمک‌های مالی دولتی، نداشتن برنامه‌های منسجم، ضعف در ارتباطات، فقدان فرآیندی برای جذب مشارکت دیگران مواجه اند و این موضوع موجب محدودیت‌هایی در رشد و توسعه ورزش در این کشورها شده است (۶).

از نظر کشتی‌دار (۱۳۸۷) والیبال ساحلی ایران نتوانسته است هم‌پای سایر کشور‌های آسیایی حرکت کند. و عواملی؛ چون عدم پرورش بازکنان و عدم سرمایه‌گذاری مناسب را از مشکلات این رشته عنوان نموده است (۸). کشتی‌دار (۱۳۸۷) کمبود منابع انسانی، کمبود منابع مالی، امور پژوهشی اندک، عدم وجود زمین والیبال ساحلی، کمبود تجهیزات و امکانات، عدم توجه به والیبال مدارس، کمبود تعداد مسابقات داخل استانی را از ضعف‌های والیبال کشور بر شمرده است (۸). خسروی زاده (۱۳۸۸) تنگناها و چالش‌های کمیته ملی المپیک را در فعالیت‌های مالی و بازاریابی، جایگاه حقوقی در ورزش کشور، تاثیر مسایل سیاسی، فقدان نظام جامع حمایت از ورزشکاران و مربیان نخبه، رقبا بین‌المللی، فضای رسانه‌های ورزشی داخلی، مسائل غیر اخلاقی و دوپینگ، فقدان شایسته‌سالاری و وابستگی و مستقل نبودن فدراسیون‌های ورزشی عنوان نموده است (۹). شعبانی و همکاران (۱۳۹۰) کمبود بودجه و امکانات مالی، عدم توجه رسانه‌ها، کمبود تجهیزات و امکانات، استعداد یابی غیر اصولی، ضعف مدیریتی، کمبود برگزاری مسابقات، کمبود مربیان، نبود لیگ منظم و کمبود استعداد را از مهمترین چالش‌های ورزش دومیدانی در ایران می‌دانند (۱۰).

کمیسیون والیبال ساحلی کشور استرالیا کاهش تعداد اعضای عضو، فقدان استاندارد‌های واحد در عملیات، عدم ارائه والیبال ساحلی در سرتاسر کشور و کمبود چشمگیر سرمایه‌گذاری در سطوح مختلف والیبال ساحلی را موانع و مشکلات والیبال ساحلی عنوان کرده است (۱۱).

از نظر وو پینگ^۱ و همکاران (۲۰۰۴) والیبال ساحلی در کشور چین با مشکلاتی نظیر سن و تجربه اندک مربیان، محبوبیت اندک والیبال ساحلی، حضور گسترده بازیکنان سالی در والیبال ساحلی، حضور یک تا سه ساله بازیکنان در مسابقات، کندی فرآیند حرفه‌ای‌گری و فرصت‌های

کم تمرینی برشمرده است (۱۲). همچنین سوی ژبو یان^۱ (۲۰۰۹) عدم درگیری والیبالی ساحلی در بازار، وابستگی زیاد به دولت، تعداد اندک باشگاههای حرفه ای را از موانع توسعه بازاریابی در والیبالی ساحلی بر شمرده است (۱۳).

والیبالی کانادا نبود فرآیندهای شناسایی نظام مند به منظور جذب، آموزش و حفظ بازیکنان برتر، کیفیت و کمیت محدود فرصت های تمرینی، فرصت های محدود رقابتی برای جوانان در مناطقی از کشور، سرعت اندک توسعه باشگاههای والیبالی ساحلی، مربیان اندک، ناکافی بودن دانش مربیان والیبالی ساحلی، عدم استاندارد سازی تست های علوم ورزشی، عدم پذیرش یک موقعیت مشترک بوسیله ذی نفعان برای همکاری و هماهنگی به منظور ایجاد یک عملکرد برتر را تنگناهای والیبالی ساحلی بیان نموده است (۱۴).

یکی از راه های شناخت وضعیت سازمان ها بررسی محیطی است، که عبارت است از نظارت، ارزیابی و نشر اطلاعات مربوط به محیط های داخلی و خارجی سازمان بین کارکنان و افراد کلیدی درون سازمان است. هدف از این بررسی شناسایی عوامل استراتژیک آن دسته از عوامل داخلی و خارجی است که آینده سازمان را رقم خواهد زد (۱۵).

الف) محیط داخلی: شامل متغیرهایی (نقاط قوت و ضعف) است که درون سازمان وجود دارند و معمولاً در حیطه و کنترل مستمر و بلند مدت مدیران ارشد قرار دارند. این متغیرها بافتی را تشکیل می دهند که در آن بافت یا محیط، کار انجام می شود (۱۵). از نظر پیرس^۲ و رابینسون^۳ هدف از تجزیه و تحلیل داخلی، تعیین دقیق ضعف ها و قوت های استراتژیک مؤسسه است (۱۶).

محیط خارجی: محیط بیرونی یا خارجی شامل متغیرهایی شامل (فرصت ها و تهدیدها) است که خارج از سازمان وجود دارند و از حیطه کنترل پیوسته مدیریت ارشد سازمان خارج هستند. این متغیرها، فضا و بافتی را به وجود می آورد که سازمان در آن وجود دارد و فعالیت می کند (۱۵). از نظر دیوید هدف از بررسی عوامل خارجی این است که از فرصت هایی که می توان از آنها بهره برداری کرد و تهدیداتی را که می توان از آنها احتراز نمود یک فهرست نهایی تهیه شود (۸).

یکی از راه های بررسی عوامل محیط بیرونی و درونی سازمان استفاده از تحلیل SWOT است. این روش، امکان بررسی عوامل و مقایسه تنگناها، تهدیدها و جنبه های آسیب زنده به سازمان، فرصتها، تقاضاها و موقعیت های محیط بیرونی را همراه با نقاط ضعف و قوت سازمان بوجود می آورد (۱۸).

SWOT سر واژه قوت ها و ضعف های داخلی کسب و کار و فرصت ها و تهدیدات محیط آن است. تجزیه و تحلیل SWOT شناخت نظام یافته این عوامل و استراتژی هایی است که بهترین ترکیب میان آنها را منعکس می سازد. این تجزیه و تحلیل بر این منطق استوار است که استراتژی اثربخش، قوت ها و فرصت ها را حداکثر می کند، در عین حال که ضعف ها و تهدیدات آن را به حداقل می رساند (۱۶).

رون و کومان (۲۰۰۹) در تحقیقی با عنوان «SWOT متمرکز: تشخیص نقاط قوت و ضعف» از طریق روش تجزیه و تحلیل متمرکز، بر فهرست کردن نقاط قوت و ضعف در سازمان ها تاکید دارند. این تحلیل بر اساس رویداد های سازمان و دلایل آنها انجام می شود و سبب افزایش توانایی و رفع چالش ها و ناتوانی ها در سازمان می شود. شناسایی توانایی ها و ناتوانی های سازمان به طراحی برنامه ای برای حفظ و تقویت نقاط قوت منجر می شود و نیز باعث می شود سازمان در مقابله با نقاط ضعف حالت دفاعی به خود بگیرد (۱۹).

با بررسی و شناخت این عوامل می توان فهرستی از مسائل و تنگناهای فراروی هر سازمان دست یافت و اقدام های لازم برای قابله با آنها را از طریق تدوین برنامه ریزی راهبردی پیش بینی و اجرا کرد.

روش تحقیق

روش تحقیق از نوع اکتشافی و میدانی است. جامعه آماری پژوهش شامل خبرگان والیبالی ساحلی کشور متشکل از هیأت رئیسه و اعضای فدراسیون والیبالی روسای هیئت های تربیت بدنی استان های ساحلی، مدرسان، مربیان، داوران، خبرنگاران و ورزشکاران فعال در بخش والیبالی ساحلی است که از آنها نظر سنجی شد. تعداد کل نمونه آماری تحقیق ۵۰ نفر بودند که به صورت تمام شمار انتخاب شدند. برای جمع آوری اطلاعات از منابع کتابخانه ای، مرور ادبیات پیشینه تحقیق و مصاحبه استفاده شد. بدین ترتیب پس از بررسی وضعیت موجود و انجام مصاحبه با خبرگان والیبالی ساحلی کشور فهرست مقدماتی نقاط قوت، ضعف، فرصت ها و تهدید های والیبالی ساحلی کشور استخراج گردید. سپس پرسشنامه پژوهش به وسیله متخصصان مدیریت ورزشی و والیبالی ساحلی بررسی و بازنگری و در دو بخش طراحی شد. بخش اول در برگیرنده اطلاعات فردی و بخش دوم مربوط به بررسی قوت ها، ضعف ها، فرصت ها و تهدید های والیبالی ساحلی کشور است که در چهار قسمت ۱- نقاط قوت (۱۵ سوال)، ۲- نقاط ضعف (۲۱ سوال)، ۳- تهدیدها (۱۲ سوال)، ۴- تهدیدها (۱۳ سوال) در طیف ۵ گزینه ای لیکرت تهیه شد. برای تعیین قابلیت روایی پرسشنامه نظر استادان، متخصصان و خبرگان در مورد پرسشنامه طراحی شده، مورد توجه قرار گرفت و اصلاحات مورد نظر انجام گردید. همچنین پایایی پرسشنامه از طریق آزمون آلفای کرونباخ (α=۰/۸۴۶۰) به دست آمد.

6. CUI Xiu –yun

7. Pierce

8. Robinson

برای استخراج تنگناها و موانع، به مقایسه ضعف‌ها و قوت‌های درونی با تهدیدهای بیرونی والیبالی ساحلی کشور پرداخته شد. برای تحلیل داده‌ها از میانگین و انحراف معیار و همچنین آزمون رتبه‌ای فریدمن استفاده شد.

یافته‌های پژوهش

ویژگی‌های جمعیت شناختی نمونه آماری در جداول (۱ و ۲) آورده شده است. بر اساس تحلیل سوات در مجموع ۱۵ قوت (جدول ۳)، ۲۱ ضعف (جدول ۴)، ۱۲ فرصت (جدول ۵) و ۱۳ تهدید (جدول ۶) برای والیبالی ساحلی ایران تعیین و براساس آزمون فریدمن ($p \leq .05$) رتبه بندی شده‌اند. جدول ۶ تنگناهای و موانع پیش روی والیبالی ساحلی را نشان می‌دهد.

جدول (۱) وضعیت سنی تکمیل کنندگان پرسشنامه

گروه‌های سنی	فراوانی	درصد
۳۵-۳۰	۱۰	۲۰
۴۰-۳۶	۸	۱۶
۴۵-۴۱	۱۰	۲۰
۴۶-۵۰	۷	۱۴
بالای ۵۰ سال	۱۵	۳۰
مجموع	۵۰	۱۰۰

جدول (۲) توزیع و درصد فراوانی میزان تحصیلات تکمیل کنندگان پرسشنامه

میزان تحصیلات	فراوانی	درصد
دیپلم	۵	۱۰
فوق دیپلم	۷	۱۴
لیسانس	۲۲	۴۴
فوق لیسانس	۱۰	۲۰
دکتر	۶	۱۲
مجموع	۵۰	۱۰۰

جدول (۳) نقاط قوت والیبالی ساحلی

ردیف	عوامل	میانگین	انحراف استاندارد	رتبه
۱	مطرح بودن ورزش والیبالی ساحلی به عنوان تنها ورزش ساحلی در مسابقات المپیک	۴.۳۲	۰.۸۱۹۱۶	۱۰.۴۷
۲	حضور دو تیم از هر کشور در مسابقات بین‌المللی و مدال آور بودن آن	۳.۹۴	۰.۹۷۷۵۰	۸.۹۵
۳	جذاب و مفرح بودن والیبالی ساحلی به عنوان یک ورزش همگانی	۳.۹۴	۰.۹۳۴۸۱	۸.۵۹
۴	تدوین قانونی مبنی بر برگزاری مسابقات به صورت لیگ	۳.۸۸	۰.۷۷۳۰۱	۸.۵۸
۵	هزینه اندک ایجاد زمینهای والیبالی ساحلی	۳.۸۸	۰.۹۳۹۸۲	۸.۳۸
۶	هزینه کم از نظر هیئت همراه و تجهیزات	۳.۷۲	۱.۰۱۰۹۶	۷.۹۷
۷	برگزاری تورنمنت منطقه ای آسیایی در ایران	۳.۷۶	۰.۷۷۰۹۰	۷.۷۷
۸	حضور موفق در تورنمنت های آسیایی و منطقه ایی در سال های اخیر	۳.۷۰	۰.۸۸۶۴۱	۷.۶۲
۹	برگزاری مسابقات قهرمانی کشور	۳.۶۴	۰.۹۸۴۷۸	۷.۵۹
۱۰	امکان تبلیغات گسترده در مسابقات والیبالی ساحلی	۳.۷۴	۰.۸۵۲۶۱	۷.۵۸
۱۱	جوایز و درآمدهای نقدی مسابقات	۳.۷۰	۰.۹۷۴۱۶	۷.۵۴
۱۲	جذب تماشاچی و گردشگر	۳.۶۶	۰.۸۴۷۸۱	۷.۳۰
۱۳	وجود کارشناسان خبره در کمیته والیبالی ساحلی	۳.۶۰	۰.۸۵۷۱۴	۷.۲۰
۱۴	برگزاری مسابقات قهرمانی استان ها	۳.۵۸	۰.۸۳۵۲۰	۷.۱۴
۱۵	وجود پایگاههای ساحلی در استان ها	۳.۵۸	۱.۰۱۱۹۷	۷.۰۵

جدول (۴) نقاط ضعف والیبال ساحلی

ردیف	عوامل	میانگین	انحراف استاندارد	رتبه
۱	نبود یک سیستم استعداد یابی والیبال ساحلی در کشور	۴.۰۴	۸۵۶۱۹	۱۳.۷۳
۲	عدم توجه به والیبال ساحلی در ورزش آموزش و پرورش	۴.۰۶	۸۴۲۹۸	۱۳.۷۱
۳	عدم اختصاص یک بودجه مشخص به کمیته والیبال ساحلی	۴.۰۴	۸۳۲۰۱	۱۳.۴۷
۴	انگیزه های مالی اندک بازیکنان و مربیان	۴.۷۶	۵.۸۵۷۵۳	۱۳.۲۷
۵	تعداد کم ورزشکاران والیبال ساحلی	۳.۹۰	۸۳۹۱۰	۱۳.۲۶
۶	کمبود زمین های والیبال ساحلی در کشور	۳.۸۸	۸۷۲۲۵	۱۳.۲۲
۷	عدم توجه به والیبال ساحلی در ورزش دانشجویی	۳.۹۴	۷۹۳۰۸	۱۲.۸۷
۸	کمبود بودجه و منابع مالی	۳.۹۲	۸۲۹۰۶	۱۲.۸۵
۹	عدم توجه باشگاههای والیبال کشور به والیبال ساحلی	۳.۹۰	۷۸۸۹۵	۱۲.۴۹
۱۰	عدم تفکیک بازیکنان و داوران ساحلی با داوران و بازیکنان سالی	۳.۸	۸۳۲۹۹	۱۱.۹۳
۱۱	برگزاری اندک مسابقات جوانان و نوجوانان	۳.۷۸	۹۷۴۹۹	۱۱.۵۷
۱۲	عدم پشتوانه کافی در زمینه بازیکنان جوان و نوجوان	۳.۷۶	۸۴۶۶۰	۱۱.۴۷
۱۳	نبود افراد مسئول والیبال ساحلی در هیئت های استانی	۳.۷۰	۸۱۴۴۱	۱۱.۴۷
۱۴	نبود منابع انسانی پشتیبان (مربی بدنساز، ماساژور، روانشناس و...)	۳.۶۸	۸۹۰۷۷	۱۱.۳۴
۱۵	عدم وجود امور پژوهشی و تحقیقی مربوط به والیبال ساحلی	۳.۷۲	۸۰۹۱۳	۱۱.۳۲
۱۶	ارتباط ضعیف بخش های مختلف فدراسیون با کمیته والیبال ساحلی	۴.۵۲	۵.۸۷۹۹۱	۱۱.۲۱
۱۷	کمبود تجهیزات والیبال ساحلی در کشور	۳.۷۴	۷۵۰۷۸	۱۱.۲۱
۱۸	ضعف ساختاری کمیته والیبال ساحلی در چارت سازمانی فدراسیون	۳.۶۲	۹۴۵۲۴	۱۱.۱۴
۱۹	کمبود برگزاری کلاس های آموزشی داوری و مربیگری	۳.۷۲	۷۲۹۵۵	۱۱.۰۴
۲۰	فناوری محدود در زمینه والیبال ساحلی	۳.۶۰	۷۸۲۴۶	۱۰.۶۴
۲۱	کمبود داوران و مربیان والیبال ساحلی	۳.۵۲	۹۹۴۶۸	۱۰.۳۰

جدول (۵) فرصت های والیبال ساحلی

ردیف	عوامل	میانگین	انحراف استاندارد	رتبه
۱	وجود خط ساحلی ۳۰۰۰ کیلومتری در کشور	۴.۳۸	۷۲۵۳۴	۹.۱۵
۲	وجود جوانان مستعد در کشور	۴.۱۶	۷۶۵۵۹	۸.۶۲
۳	شرایط مناسب برگزاری مسابقات والیبال ساحلی در چهار فصل سال در کشور	۴.۰۰	۷۵۵۹۳	۷.۵۶
۴	توریستی بودن اکثر سواحل ایران	۳.۸۲	۸۰۰۲۶	۷.۱۸
۵	وجود جزایر متعدد در کشور	۳.۷۰	۹۰۹۱۴	۶.۶۳
۶	سرمایه گذاری بخش خصوصی در والیبال ساحلی	۳.۶۶	۸۹۴۶۶	۶.۳۷
۷	وجود تیم های بندری در کشور	۳.۴۸	۱.۱۲۹۲۰	۶.۰۷
۸	وجود اسپانسرها و شرکت های توریستی	۳.۵۶	۸۶۰۹۴	۵.۹۲
۹	حق پخش تلویزیونی مسابقات	۳.۵	۱.۰۷۳۸۱	۵.۶۸
۱۰	حمایت وزارت ورزش و کمیته ملی المپیک از والیبال ساحلی	۳.۳۸	۹۶۶۵۸	۵.۲۰
۱۱	افزایش تعداد دانش آموختگان علوم ورزشی و بهره گیری از آنها	۳.۳۲	۹۱۳۳۹	۵.۱۲
۱۲	برگزاری مسابقات به وسیله نهادها (وزارت نیرو، بنادر و کشتیرانی، کارو...)	۳.۲	۸۳۲۹۹	۴.۵۰

جدول (۶) تهدیدهای والیبال ساحلی

ردیف	عوامل	میانگین	انحراف استاندارد	رتبه
۱	وجود انگیزه های مالی بیشتر در رشته های دیگر	۴.۲۶	۸۰۳۳۱	۹.۴۳
۲	توجه بیشتر به والیبال سالی و در حاشیه قرار گرفتن والیبال ساحلی	۴.۰۲	۹۹۹۸۰	۸.۳۴
۳	برخی محدودیت ها در برگزاری مسابقات بین المللی در کشور	۳.۹۸	۷۶۹۰۴	۸.۱۳
۴	توسعه و پیشرفت والیبال ساحلی در کشورهای دیگر	۳.۸۰	۸۵۷۱۴	۷.۶۴
۵	توجه کم رسانه های گروهی	۳.۷۴	۸۹۹۲۱	۷.۰۹
۶	کمرنگ بودن نقش کمیته ملی المپیک و نهادها در ترویج این رشته	۳.۶۶	۷۷۲۲۲	۶.۷۲
۷	گرایش اندک زنان به این رشته ورزشی	۳.۵۸	۱۰۱۶۲۱۶	۶.۶۷
۸	در حاشیه قرارگرفتن دلسوزان و متخصصان والیبال ساحلی کشور	۳.۵۶	۸۳۶۹۰	۶.۵۶
۹	استقبال کم تیم های آسیایی در مسابقات بین المللی در ایران	۳.۶۰	۸۳۲۹۹	۶.۴۷
۱۰	آگاهی اندک مردم در مورد والیبال ساحلی	۳.۶۰	۷۸۲۴۶	۶.۳۱
۱۱	پخش تلویزیونی اندک مسابقات	۳.۵۰	۸۳۹۱۰	۶.۱۲
۱۲	۱- حضور اندک نمایندگان ایران در مجامع بین المللی والیبال ساحلی	۴.۲۶	۵۶۵۶۱۷	۶.۰۶
۱۳	برخی از محدودیت ها در تهیه تجهیزات استاندارد	۳.۳۰	۸۶۳۰۷	۵.۴۶

جدول (۷) تنگناها و موانع

ردیف	تنگناها و موانع پیش روی والیبال ساحلی کشور
۱	عدم وجود استعداد یابی
۲	کمبود منابع انسانی
۳	کمبود بودجه و فعالیت های مالی
۴	ساختار سازمانی نامناسب والیبال ساحلی
۵	حضور اندک زنان
۶	عدم برگزاری مسابقات لیگ و مسابقات در سطوح پایه
۷	کمبود امکانات و تجهیزات
۸	آگاهی و وجهه عمومی اندک
۹	عدم حضور والیبال ساحلی در ورزش دانش آموزی و دانش جویی
۱۰	کمبود تحقیقات و پژوهش
۱۱	عدم توسعه باشگاهها
۱۲	حضور اندک نمایندگان ایران در مجامع بین المللی والیبال ساحلی

بحث و نتیجه گیری

یافته های تحقیق ۱۵ قوت را برای بخش ساحلی فدراسیون والیبال شناسایی کرد. تعدادی از این قوت ها که شدت بیشتری دارند عبارتند از: مطرح بودن ورزش والیبال ساحلی به عنوان تنها ورزش ساحلی در مسابقات المپیک، حضور دو تیم از هر کشور در مسابقات بین المللی و مدال آور بودن آن، جذاب و مفرح بودن والیبال ساحلی به عنوان یک ورزش همگانی. نتایج این پژوهش نشان داد والیبال ساحلی ایران از قوت هایی در حوزه های ورزش قهرمانی، بازاریابی و گردشگری ورزشی و مدیریت برخوردار است. بنابراین ضروری است در جهت حفظ و تقویت این قوت ها تلاش شود. همچنین یافته های تحقیق ۲۱ ضعف را برای بخش ساحلی فدراسیون والیبال شناسایی کرد. تعدادی از این ضعف ها که شدت بیشتری دارند عبارتند از: نبود یک سیستم استعداد یابی والیبال ساحلی در کشور، عدم توجه به والیبال ساحلی در ورزش آموزش و پرورش، عدم اختصاص یک بودجه مشخص به کمیته والیبال ساحلی. نتایج نشان داد والیبال ساحلی ایران از ضعف هایی در حوزه های منابع انسانی، محیط حقوقی، تکنولوژی اطلاعات، وضعیت مالی، امکانات و زیر ساخت، توسعه نهادها و استعدادیابی برخوردار است. شایسته است از طریق مدیریت مناسب ضعف ها را اصلاح و بر طرف نمود.

به علاوه، یافته‌های تحقیق، ۱۲ فرصت را برای بخش ساحلی فدراسیون والیبالیست‌های ساحلی ایران در اختیار می‌دهد. تعدادی از این فرصت‌ها که شدت بیشتری دارند عبارتند از: وجود خط ساحلی ۳۰۰۰ کیلومتری در کشور، وجود جوانان مستعد در کشور، شرایط مناسب برگزاری مسابقات والیبالیست‌های ساحلی در چهار فصل سال در کشور. بنابراین ضروری است از مزایای این عوامل مثبت که خارج از کنترل سازمان هستند بهره‌مند شود. همچنین یافته‌های تحقیق، ۱۳ تهدید را برای بخش ساحلی فدراسیون والیبالیست‌های ساحلی ایران در اختیار می‌دهد. فدراسیون والیبالیست‌های ساحلی ایران با تهدیدهایی بویژه چون در حاشیه قرار گرفتن والیبالیست‌های ساحلی و گرایش اندک زنان به والیبالیست‌های ساحلی مواجه است، لذا فدراسیون والیبالیست‌های ساحلی ایران باید به طور فعال و پویا با آنها مقابله کند و از طریق مدیریت استراتژیک آنها را به حداقل برساند.

نتایج نشان می‌دهد والیبالیست‌های ساحلی با ضعف‌های نبود یک سیستم استعدادیابی والیبالیست‌های ساحلی در کشور و عدم پشتوانه کافی در زمینه بازیکنان جوان و نوجوان و با تهدید توجه بیشتر به والیبالیست‌های ساحلی و در حاشیه قرار گرفتن والیبالیست‌های ساحلی و کم‌رنگ بودن نقش کمیته ملی المپیک و نهادهای تربیتی این رشته و در مجموع با تنگنا و مانع عدم وجود استعدادیابی مواجه است. فرآیند کشف ورزشکاران با استعداد، برای شرکت در یک برنامه تمرینی سازماندهی شده، یکی از مهم‌ترین موضوعاتی است که امروزه در ورزش مطرح است (۲۰). تقریباً از دهه ۱۹۷۰ به بعد بسیاری از کشورها خصوصاً کشورهای اروپای شرقی برنامه‌های منظمی را تحت عنوان استعدادیابی شروع کرده‌اند و از این طریق به مقام‌های جهانی و المپیک زیادی دست یافته‌اند (۲۱). بررسی‌ها نشان می‌دهد که در ایران هنوز نهاد مشخصی برای استعدادیابی تعیین نشده و معیار علمی خاصی هم برای گزینش افراد مستعد جز رو آوردن به نتایج مسابقات و جشنواره‌ها وجود ندارد (۲۲).

در این خصوص والیبالیست‌های آمریکا به منظور استعدادیابی و عملکرد بهتر در سال ۲۰۱۱ در والیبالیست‌های ساحلی به تدوین برنامه‌های والیبالیست‌های ساحلی برای تازه‌کاران از طریق تشکیل تیم‌ها و کمپ‌ها در رده‌های سنی مختلف اقدام نموده است. کشور انگلستان به منظور استعدادیابی، مسابقات قهرمانی نوجوانان را در زمان و مکان مشابه با مسابقات قهرمانی بزرگسالان کشور برگزار می‌کند. والیبالیست‌های کانادا با تأسیس مرکز تمرینی تمام وقت والیبالیست‌های ساحلی در تورنتو و اونتاریو استعدادیابی و فرصت‌های پیشرفت را برای بازیکنان زیر ۱۸ سال فراهم می‌آورد (۲۳)، (۲۴)، (۲۵). جامعه ایران از لحاظ استعداد انسانی بسیار غنی است و از این حیث، زمینه‌های مناسبی وجود دارد باشگاه‌ها و اماکن ورزشی، هیات‌ها ورزشی، فدراسیون‌ها، وزارت ورزش و وزارت آموزش و پرورش نهاد‌هایی هستند که در زمینه استعدادیابی در کشور فعالیت می‌کنند، اما فعالیت‌های استعدادیابی در این نهاد‌ها مختلف هر کدام مسیر جداگانه‌ای را طی می‌کنند (۲۱) بنابراین اتخاذ راهبردی مناسب به وسیله فدراسیون والیبالیست‌های ساحلی بر اساس این مسئله ضروری به نظر می‌رسد.

نتایج نشان می‌دهد والیبالیست‌های ساحلی ایران با ضعف تعداد کم ورزشکاران والیبالیست‌های ساحلی، عدم پشتوانه کافی در زمینه بازیکنان جوان و نوجوان، نبود منابع انسانی پشتیبان (مربی بدنساز، ماساژور، روانشناس و...)، کمبود داوران و مربیان والیبالیست‌های ساحلی و با تهدید توجه بیشتر به والیبالیست‌های ساحلی و در حاشیه قرار گرفتن والیبالیست‌های ساحلی، گرایش اندک زنان به این رشته ورزشی، در حاشیه قرار گرفتن دلسوزان و متخصصان والیبالیست‌های ساحلی کشور و در مجموع با تنگنای کمبود منابع انسانی مواجه است. عموم صاحب نظران توسعه، بر این عقیده‌اند که منابع انسانی پایه و اساس تغییر و تحولات است و در واقع، توسعه ملی حول محور «نقش نیروی انسانی» تحقق می‌یابد (۲۶). امروزه در عرصه‌ی ورزش بین‌المللی، نقش نیروی انسانی در دستیابی به اهداف ورزش قهرمانی به حدی اهمیت پیدا کرده که از نیروی انسانی ورزش به عنوان سرمایه‌های ورزش یاد می‌شود (۲۷). نیروی انسانی شاغل در بخش والیبالیست‌های ساحلی فدراسیون متشکل از یک رئیس و یک دبیر است که کارهای ستادی، اجرایی، اداری و مالی والیبالیست‌های ساحلی را پیگیری و اجرا می‌نمایند. بدیهی است که با چنین تشکیلات و مدیریت نیروی انسانی نمی‌توان مسئولیت سنگین این رشته ورزشی را بردوش کشید. در این مورد در کشور ژاپن مسئولیت والیبالیست‌های ساحلی بر عهده‌ی فدراسیون والیبالیست‌های ساحلی آن کشور نهاده شده است. که از یک رئیس، نائب رئیس، یک مدیر، معاونین مدیر، ۲۰ سرپرست، ۴۷ نماینده، ۲ حسابرس تشکیل شده است (۲۸). نیروی انسانی شاغل در هیئت‌های استان متشکل از ۸ دبیر هیئت در استان‌های ساحلی است. توسعه والیبالیست‌های ساحلی در استان‌های دیگر نیاز به نیروی انسانی با ثبات در بخش والیبالیست‌های ساحلی دارد. همانطور که در جدول شماره ۶ ملاحظه می‌شود تعداد بازیکنان والیبالیست‌های ساحلی ایران بسیار کم‌تر از تعداد بازیکنان کشورهای مورد مطالعه است. از این روی، برای توسعه ورزش قهرمانی و حضوری موفق در بازی‌های بین‌المللی افزایش تعداد بازیکنان امری ضروری می‌نماید (۲۹)، (۳۰)، (۳۱)، (۳۲)، (۳۳).

جدول شماره (۸) تعداد بازیکنان والیبالیست‌های ساحلی ایران در مقایسه با کشورهای مورد مطالعه

کشور	ایران		آمریکا		برزیل		ژاپن		سوئیس		ایتالیا	
	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن
تعداد بازیکن	۵۶	-	۹۳۱	۶۰۰	۱۲۱۲	۷۳۴	۵۳۲	۳۶۱	۸۶۷	۱۰۳۲	۲۶۰	۱۷۲

در طرح راهبردی که در کشور انگلستان روی ورزش والیبالیست‌های ساحلی برای سال‌های ۲۰۱۳-۲۰۰۹ برافزایش تعداد بازیکنان شرکت‌کننده در والیبالیست‌های ساحلی تأکید شده است. همچنین کشور کانادا در این رابطه راهبردهای افزایش ورزشکاران والیبالیست‌های ساحلی، ایجاد و اجرای برنامه‌های شناسایی ورزشکاران داخل سالن و ساحلی را در برنامه ریزی راهبردی خود مد نظر قرار داده است. از این روی، فدراسیون والیبالیست‌های ساحلی می‌تواند با اتخاذ راهبردهای مناسب در برطرف نمودن این مانع و تنگنا بکوشد.

نتایج نشان می‌دهد والیبالی ساحلی با ضعف‌های عدم اختصاص یک بودجه مشخص به کمیته والیبالی ساحلی، انگیزه‌های مالی اندک بازیکنان و مربیان، کمبود بودجه و منابع مالی و با تهدید توجه بیشتر به والیبالی سالنی و در حاشیه قرار گرفتن والیبالی ساحلی، وجود انگیزه‌های مالی بیشتر در رشته‌های دیگر و در مجموع با تنگنای کمبود بودجه و فعالیت‌های مالی مواجه است. با توجه به نقش بودجه و منابع مالی در بهره‌وری و به ثمر رسیدن هر برنامه، فرح بخش و فرزندوش (۱۳۸۸) کسر بودجه را کابوسی می‌دانند که دولت‌ها از گذشته و به ویژه از دهه ۱۹۸۰ به بعد، همواره آن را تنگنای بر سر راه تحقق برنامه‌های خود می‌دانستند و سعی کردند بر آن تسلط یابند (۳۴).

توسعه و گسترش ورزش مستلزم تأمین منابع مالی متناسب است. هر چند فدراسیون والیبالی کمک‌های مالی از دولت دریافت می‌دارد ولی هیچ ردیف بودجه‌ای به منظور سرمایه‌گذاری و توسعه والیبالی ساحلی به کمیته والیبالی ساحلی اختصاص نیافته است.

والیبالی کانادا در برنامه ریزی راهبردی ۲۰۱۲-۲۰۰۹ خود یکی از سه اولویت‌های راهبردی خود را پیگیری فعالیت‌های درآمدزای تولیدی، توسعه سیاست سرمایه‌ای بیان نموده است (۳۵). در برنامه ریزی راهبردی ۲۰۱۳-۲۰۰۹ والیبالی کشور اسکاتلند از جذب حامیان مالی به عنوان یکی از راهکارهای مسیر پیشرفت نام برده شده است (۱). آنچه که بیشتر در زمینه حامیان مالی والیبالی ساحلی در کشور مشهود است پشتیبانی مالی از تیم‌های ورزشی شرکت‌کننده در مسابقات قهرمانی کشور است. والیبالی ساحلی کشور نیازمند سرمایه‌گذاری حامیان مالی بابت زمین برگزاری رویدادها و توسعه زمین‌های ورزشی است در این رابطه می‌توان شرکت خودروسازی رونلت حامی مالی تور ملی والیبالی ساحلی استرالیا، شرکت هواپیمایی آنا اسکای حامی مالی فدراسیون والیبالی ساحلی ژاپن را از نمونه‌های حامیان مالی در والیبالی ساحلی ذکر نمود (۳۷)، (۲۸).

والیبالی آمریکا فرصت‌های بازاریابی را آنچنان مد نظر قرار داده است که پیشرفت، رشد و توسعه پایدار والیبالی را در گرو گسترش حمایت‌های مالی از طریق تعامل با بخش خصوصی و سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت بیان نموده است (۳۷). از این‌روی فدراسیون والیبالی می‌تواند اتخاذ راهبردهایی مناسب در مسیر تسهیل این تنگنا و مانع حرکت کنند.

نتایج نشان داد والیبالی ساحلی از ضعف نبود افراد مسئول والیبالی ساحلی در هیئت‌های استانی، ضعف ساختاری کمیته والیبالی ساحلی در نقشه سازمانی فدراسیون، ارتباط ضعیف بخش‌های مختلف فدراسیون با کمیته والیبالی ساحلی و با تهدید توجه بیشتر به والیبالی سالنی و در حاشیه قرار گرفتن والیبالی ساحلی و در مجموع با مانع و تنگنای ساختار سازمانی نامناسب مواجه است.

ساختار سازمانی تعیین‌کننده شیوه‌ای است که منابع تخصیص می‌یابند و اهداف بلندمدت و سیاست‌های سازمان تعیین می‌شوند (۶). در دنیای کنونی که آن را عصر پست مدرن می‌نامند، محیط به هیچ وجه ثبات ندارد و سازمان‌ها برای سازش یا کنار آمدن با این پدیده، به الگوی ساختاری مناسب نیاز دارند تا در سایه آن، به همکاری و تعاون در سطح افقی توجه بیشتری مبدول شود (۳۸). تحقیقی که در سازمان ورزش و تفریحات سالم در جنوب استرالیا انجام شده است دال بر این مطلب است. آنها دریافتند که برای افزایش ورزش یک ساختار هدفمند و راهنما در رأس جامعه باشد تا بتواند مردم را به سوی ورزش سوق دهد. همچنین در کشور استرالیا طرحی که در زمینه والیبالی انجام شده است یکی از اهدافش گسترش ساختار اداری و تشکلاتی ورزش والیبالی بوده است. هرچه تشکلات فعال بیشتر باشد، می‌توان انتظار جامعه ورزشکار بیشتری را داشت (۸). از این‌روی فدراسیون والیبالی می‌تواند با اتخاذ راهبرد‌های مناسب از تهدیدهای پیش روی والیبالی ساحلی بکاهد و با تشکلاتی فعالتر در سطح کشور در صدد رفع این مانع و تنگنا بر آید.

نتایج تحقیق نشان داد والیبالی ساحلی با تنگنا حضور اندک زنان در این رشته ورزشی در کشور مواجه است. بر هیچ کس پوشیده نیست که بدون در نظر گرفتن زنان که نیمی از جمعیت کشور را تشکیل می‌دهند، دستیابی به توسعه واقعی میسر نخواهد بود. امروزه نیز در بیشتر جوامع، زنان از فرصت‌های برابر برای شرکت در فعالیت‌های ورزشی محروم بوده و با محدودیت‌هایی مواجه‌اند. محدودیت‌های ساختاری و مدیریتی، محدودیت‌های مالی و امکاناتی، محدودیت‌های انسانی و تخصصی و محدودیت‌های فرهنگی و اجتماعی از جمله این محرومیت‌ها هستند، ولی این محرومیت‌ها در کشور جمهوری اسلامی ایران به دلایل مختلف به ویژه شرایط فرهنگی و اجتماعی حاکم بر کشور برجستگی بیشتری دارد (۳۹).

زنان در ایران ۱/۵ برابر مردان والیبالی بازی می‌کنند (۱۷). و این نشان از علاقه و گرایش بیشتر زنان به والیبالی است. بدیهی است در صورت ایجاد شرایط و جو مطلوب چنین گرایشی به سوی والیبالی ساحلی نیز خواهد بود. بدیهی است که با جو حاکم بر والیبالی ساحلی زنان در دنیا امکان حضور نمایندگان کشور در مسابقات بین‌المللی نیست. از این‌روی چاره‌اندیشی در اتخاذ راهبردهایی برای حل این مسئله ضروری است.

نتایج تحقیق نشان داد والیبالی ساحلی با تنگنا عدم برگزاری مسابقات لیگ و مسابقات در سطوح پایه در سطح کشور مواجه است. برگزاری مسابقات در سطح مناسب و با تواتر کافی برای رشد ورزشکاران یک نیاز اساسی است. مسابقه به کانون اصلی تمرین و انگیزه‌های مهم برای تمرینات روزانه است (۱۹). کشور ایتالیا ۱۳ تورنمنت مردان، ۴ تورنمنت زنان و ۵ تورنمنت برای نوجوانان و جوانان در سال ۲۰۱۱ سازماندهی نموده است (۳۴).

یکی از حوزه‌های کلیدی و حیاتی انسجام ورزش در هر جامعه‌ای پشتوانه‌سازی برای تیم‌های ملی است و این امر جزء با تمرکز برنامه‌ها بر روی نوجوانان و جوانان محقق نخواهد شد. در کشور در هیچ رده سنی مسابقات والیبالی ساحلی برگزار نمی‌شود. حال آنکه کشور ایتالیا ۵ تورنمنت والیبالی ساحلی قهرمانی زیر ۲۰ سال را در سال ۲۰۱۱ سازماندهی نموده است (۳۴). همچنین والیبالی آمریکا ۲۳ تور والیبالی ساحلی قهرمانی

نوجوانان را در سال ۲۰۱۱ بر گزار نمود (۱۹). در نتیجه فدراسیون والیبالی می تواند با اتخاذ راهبردهای مناسب و همکاری و مشارکت با طیف گسترده ای از سازمانهای مربوط در مسیر تسهیل این تنگنا حرکت نماید.

نتایج پژوهش نشان داد والیبالی ساحلی با ضعف های کمبود زمین ها و تجهیزات والیبالی ساحلی در کشور و تهدید، کم رنگ بودن نقش کمیته ملی المپیک و نهادها در ترویج این رشته، برخی از محدودیت ها در تهیه تجهیزات استاندارد، توجه بیشتر به والیبالی سالی و در حاشیه قرار گرفتن والیبالی ساحلی و در مجموع با تنگنا کمبود امکانات و تجهیزات مواجه است. نبود یا کمبود امکانات و تسهیلات ورزشی استاندارد از عواملی است که موجب کندی پیشرفت ورزشکاران می شود (۲۶). امکانات و تجهیزات پایگاه های قهرمانی اصلی ترین و اولین گام در قهرمان پروری می باشند، که برنامه ریزی مناسب در استفاده و بهره وری از آنها الزامی می نماید (۴۲). در تمامی طرح های استراتژیک در زمینه توسعه هر نوع ورزشی نه تنها والیبالی منطقی به نظر می رسد که بدون امکانات و زیر ساخت امکان گسترش وجود ندارد (۸). فدراسیون جهانی والیبالی یکی از اهداف توسعه والیبالی ساحلی را تأسیس محوطه های دائمی ورزش در مکان های مهم در سرتاسر جهان عنوان نموده است (۳۲). والیبالی انگلستان توسعه کلیدی والیبالی ساحلی خود را در طول آخرین دوره طرح ورزشی تسهیلات دائمی احداث ۶ زمین ساحلی در شهر برینگتون بیان نموده است. همچنین در برنامه ریزی راهبردی ۲۰۱۳-۲۰۰۹ والیبالی در انگلستان احداث ۱۰ زمین والیبالی ساحلی دائمی به عنوان یکی از راهبردها در نظر گرفته شده است (۲۵). بنابراین اتخاذ راهبردهای مناسب برای برطرف نمودن این موانع توسط فدراسیون و سازمانهای ذی ربط ضروری است.

نتایج نشان داد والیبالی ساحلی با ضعف محدودیت فناوری اطلاعات در زمینه والیبالی ساحلی و تهدید، توجه بیشتر به والیبالی سالی و در حاشیه قرار گرفتن والیبالی ساحلی، توجه کم رسانه های گروهی، آگاهی اندک مردم در مورد والیبالی ساحلی، پخش تلویزیونی اندک مسابقات در مجموعه با تنگنا آگاهی و وجهه عمومی اندک مردم نسبت به والیبالی ساحلی مواجه است. از نظر هرناندز (۲۰۰۸) نهادهای ورزش قهرمانی می توانند با اتخاذ برنامه های راهبردی روابط عمومی و وجهه و ادراک عمومی را در مورد انواع رشته های ورزشی تحت پوشش خود توسعه دهند. بدیهی است توسعه وجهه رشته های ورزشی به افزایش مشارکت عموم در آن رشته ها و گسترش آن ها منجر می شود (۲۶).

در این خصوص فدراسیون بین المللی والیبالی یکی از اهداف برنامه توسعه والیبالی ساحلی را اشاعه و آشنا سازی این ورزش در سرتاسر جهان با رسانه های تبلیغاتی از قبیل کانال های تلویزیونی بین المللی، اینترنت و انتشارات مختلف عنوان نموده است (۴۳). در نتیجه اتخاذ راهبردهای مناسب به منظور ایجاد جذابیت و محبوبیت بیشتر والیبالی ساحلی در کشور ضروری می نماید.

نتایج این پژوهش نشان داد والیبالی ساحلی با تنگنا عدم حضور در ورزش دانش آموزی و دانش جویی مواجه است. ولیبال ساحلی در ورزش مدارس و دانشگاه های کشور حضور چندانی ندارد و تنها به چند دوره مسابقات قهرمانی مدارس و مسابقات مقطعی در چند دانشگاه ختم می شود. در این رابطه کشور انگلستان مسابقات جام ساحلی دانش جویان در دانشگاه بورنموس، جام ساحلی دانشگاهها، مسابقات قهرمانی والیبالی ساحلی مدارس را سازماندهی می کند (۴۴). اکثر محققان اعتقاد دارند که بدون همکاری آموزش و پرورش امکان موفقیت های نظام های استعداد یابی به حداقل می رسد (۴۱). از دیگر سو والیبالی ساحلی یکی از رشته های ورزشی است که در مسابقات قهرمانی دانشجویان جهان (FISU) سازماندهی می شود. از اینرو توسعه ظرفیت های تفریحی و قهرمانی والیبالی ساحلی در مدارس و دانشگاهها، نیازمند همکاری دو جانبه فدراسیون والیبالی و متولیان امر در بخش ورزش دانش آموزی و دانشجویی است. از اینرو چاره اندیشی در اتخاذ راهبردهای مناسب در جهت حضور فعال والیبالی ساحلی در ورزش دانش آموزی و دانش جویی ضروری به نظر می رسد.

نتایج این تحقیق نشان داد والیبالی ساحلی با کمبود تحقیقات و پژوهش مواجه است. پژوهش و تحقیقات در والیبالی کشور معطوف به والیبالی داخل سالن بوده است و تا کنون تحقیقی در حیطه های مختلف علوم ورزشی در والیبالی ساحلی صورت نگرفته است.

در برنامه ریزی راهبردی ۲۰۱۳-۲۰۰۹ والیبالی در کشور استرالیا بکارگیری علوم وطب ورزشی طراز اول جهان در برنامه عملکرد برتر تأکید شده است (۴۵). همچنین انستیتو ورزش استرالیا با همکاری فدراسیون والیبالی استرالیا مرکز ملی پیشرفت والیبالی ساحلی را در شهر آدلاید ایجاد نمود. این مرکز تحت نظارت متخصصان علوم ورزشی خدماتی چون تمرینات روزانه، دسترسی به امکانات و تجهیزات مناسب را ارائه می دهد. همچنین کشور کانادا در سال ۲۰۰۹ به منظور بهره گیری از یافته های جدید علمی، مرکز تمرینی تمام وقت والیبالی ساحلی را در دانشگاه تورنتو ایجاد نموده است (۳۷). امروزه حوزه طب و علوم ورزشی در ارتقای عملکرد ورزشکاران سطح بالا اهمیت ویژه ای برخوردار شده است، بطوریکه در این زمینه اطلاعات و دانش زیادی در دسترس است که از طریق آن می توان ورزشکاران را هر چه بیشتر آماده ساخت (۶). بنابراین تدارک و پیش بینی فعالیت های مناسب با نهادها و سازمانهای ذی ربط در این زمینه برای فدراسیون والیبالی ضروری به نظر می رسد.

نتایج پژوهش نشان داد فدراسیون والیبالی با تنگنا عدم توسعه باشگاهها والیبالی ساحلی مواجه است. از راهکارهای زیر بنایی توسعه و پیشرفت والیبالی ساحلی ایجاد باشگاههای والیبالی ساحلی در کشور است. از طرفی تأسیس باشگاهها باعث گسترش جایگاه والیبالی ساحلی در بین مردم می شود و تماشاگران و طرفداران دینامیک خود را به وجود می آورند. در همین راستا در برنامه ریزی راهبردی والیبالی انگلستان افزایش شمار باشگاهها، اعطای جواز و افزایش حضور جوانان در باشگاهها مورد تأکید قرار گرفته است (۲۵). در نتیجه مسئولین فدراسیون والیبالی و سازمانهای ورزشی ذیربط با اتخاذ راهبردهای مناسب می توانند نقش اساسی و مهم در برطرف نمودن موانع پیش روی و توسعه و اشاعه این ورزش در سطح کشور و داشته باشد.

نتایج پژوهش نشان داد والیبال ساحلی با موانع حضور اندک نمایندگان ایران در مجامع بین المللی والیبال ساحلی مواجه است. همان طور که ارتباطات مهمترین ارکان پدیدار شدن سازمانها تعامل مداوم بخش حیات آن نیز می باشد. وجود ارتباطات موثر و صحیح در سازمان همواره یکی از اجزای مهم در توفیق مدیریت به شمار می آید. به تجربه ثابت شده است که اگر ارتباطات صحیحی در سازمان برقرار نباشد، گردش امور مختل و کارها آشفته می شود (۴۷). در این خصوص والیبال آمریکا یکی از اهداف خود را دستیابی به کرسی های پر نفوذ در هیأت رئیسه ها و کمیسیون های بین المللی والیبال بیان نموده است (۴۱). از اینرو فدراسیون والیبال نیازمند یک ارتباط و مشارکت مؤثر با نهاد های بین المللی والیبال ساحلی است. تا از این ارتباطات در توسعه و رشد والیبال ساحلی بهره گیرد و در اعتلای جایگاه و اعتبار بین المللی ورزش کشور سهیم باشد.

به طور کلی نتایج تحقیق نشان داد والیبال ساحلی ایران با تنگناها و موانع عدم وجود استعداد یابی، کمبود منابع انسانی، کمبود بودجه و فعالیت های مالی، ساختار والیبال ساحلی، حضور اندک زنان، کمبود برگزاری مسابقات در سطوح پایه، کمبود امکانات و تجهیزات، آگاهی و شناخت کم عمومی، عدم حضور والیبال ساحلی در ورزش دانش آموزی و دانش جویی، کمبود تحقیقات و پژوهش، عدم توسعه باشگاهها و حضور اندک نمایندگان ایران در مجامع بین المللی والیبال ساحلی روبرو است. در نتیجه پیشنهاد می شود فدراسیون والیبال با تدوین راهبردهای مناسب و برنامه های عملیاتی درخور در جهت تسهیل موانع پیش روی والیبال ساحلی اقدام نمایند. تا بتواند با حفظ تعادلی مطلوب بین فدراسیون و محیط در جهت کسب مزیت رقابتی گام بردارد.

Archive of SID

References

1. Strategic Plan 2009-13, Available from: [http:// www.scottishvolleyball.org/uploads/assets/](http://www.scottishvolleyball.org/uploads/assets/)
2. FIVB beach volley ball Hand book , Available from : <http://www.fivb.org> , 2012
3. Sajadi , seyed Nasrollah (1385) " Sport management organization" edition 5, samt
4. Longenecker, c, o. neubert, M, J, and, Fink, L, S, (2007), causes and consequences of managerial failure in rapidly changing organizations, Business Horizons
5. Shackman , G. (2002), "Why does a society develop the way it does". [online] Available on: <http://gsociology.icaap.org/report/summary2.htm>.
6. Khosravizadeh, esfandiar (1387) "study and design strategic plan of NOC.IR.IRAN" A, university of Tehran
7. Available from: [http:// www.olympic.ir](http://www.olympic.ir)
8. Keshti dar, mohammad (1387) " Comprehensive plan development of the sport of volleyball. IR.IRAN ", sport sciences research institute of Iran.
9. Khosravizadeh, esfandiar ; Hamidi, mehrzad ; Yadollahi, Jahangir ; Khabiri, mohammad (1388); "Iran NOC Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats, Issues and Challenges it confront", Journal of sport management , volume 1, page 19-35
10. Shabani, Abbas. Ghafori, Farzad. Honari, Habib (1390) "Iran track and field challenges" Sport management review, volume 9, page 51-64
11. Available from : <http://beachtraining.com/wp-content/uploads/2011/04/ABVC.pdf>
12. Wu Ping, Xiang, Xian-lin, Meng Fan-sheng (2004), Research on Present Situation of Beach Volleyball of Our Country and Countermeasures, (P.E. & Sports Training Department One, S.I.P.E., Shanghai, 200438, China)
13. CUI Xiu-yun1, SUGuoqing, (2009), Research on Current Situation and Developing Countermeasure Of Beach Volleyball Marketing
14. Available from: <http://www.volleyball.ca>, Long- term athlete development for volleyball in Canada, 2006
15. Hangr David, J. Violin , Thomas L. (1389) "Foundations of Strategic Management", Arabi, Syed Mohammad ; Rezvani, Hamid reza, Office of Cultural Research
16. John, Pearce .Richard ,Robinson (1383), "Strategic Management " khalili, sohrab.
17. Fred R. David (1388) "Strategic Management", Parsayyan, Ali, Arab, Mohammad. Cultural Research Bureau.
18. Hamidi zadeh, Hamidreza (1380) "strategic planning" Samt.
19. Coman ,A, Ronen ,B. (2009). Focused swot: Diagnosing critical strengths and weaknesses . International journal of production Research, 47(): 5677-5689
20. Gaini, Abbasali (1382) " current talent identification models development for swimming", sport sciences research institute of Iran.
21. Hosseini, seyedshahoo (1389) "Formulating strategies for talent identification in championship sport of Iran, thesis for the degree of master science, Shomal university
22. Alijani, Eidi " current talent identification models development for track and field", sport sciences research institute of Iran. Sport management review, volume 4, page 1-23
23. Available from: [http:// www.volleyballengland.org](http://www.volleyballengland.org), Strategic plan volleyball England 2009-2013
24. Available from: <http://usavolleyball.org/juniors/junior-beach-programs>
25. Available from: <http://www.volleyball.ca/content/summer-2011>
26. Mozaffari, Amir Mohammad. Elahi ,Alireza. abbasi, shahamat (1391) "Development strategies system championship sport". Sport management review, volume 13, page 33-48
27. Mozaffari, Amir Mohammad (1388) "Comprehensive program for development championship sport" sport sciences research institute of Iran.
28. Available from: <http://www.jbv.jp>
29. Available from: <http://iranvolleyball.com>
30. Available from: <http://www.federvolley.it>
31. Available from: http://www.cbv.com.br/v1/cbbvp/arquivos/ranking_individual
32. Available from: <http://usavolleyball.org/volleyball-disciplines/beach-volleyball/ranking-system>

33. <http://www.volleyball.ch/Rankings>
34. Farahbakhsh , Neda. Farzinvash, Asadollah(1388)" The Effect of Budget Deficit on Current Account Deficit and Economic Growth" Journal: Volume: 44,pages 171-192
35. Volleyball Canada Strategic Plan , 2012, Available from: <http://www.volleyball.ca>
36. Available from:<http://www.beachvolleyballseries.com.au/sponsors-and-partners>
37. Available from: <http://Usavolleyball.org/resource/about-usa-volleyball>
38. Keshti dar, mohammad, Hamidi, mehrzad (1382)" investigate the effects of organizational structure on the organizational commitment among P.E. managers & faculty members of Higher Education Universities. Journal of sport management. volume 15, page40-54
39. Monazami ,maryam. Alam , shahram. Boushehri, Nahid(1390) "The Identification of Effective Factors in the Development of Women's Physical Education and Sport in Islamic Republic of Iran". Journal of sport management. volume 10, page151-168
40. PorTehrani ,Mohammad Taghi (1386)"compare viewpoints of experts of experts, coaches& athletes regarding raising the level of women taekwondo" thesis for the degree of master science, Tehran university
41. <http://usavolleyball.org/events/view/results/tag/3030/page/1>
42. Farahani, abolfazl. abdevibaftani, fatmeh(1385)"the role of equipment and facilities athletic sport in development sport country" Journal of sport management. volume 29, page69-83
43. Available from <http://www.fivb.org/EN/BeachVolleyball/Competitions/WorldTour>
44. Available from <http://www.volleyballengland.org/beach/index.php>
45. Available from <http://www.avf.org.au>, Volleyball Australia Strategic Plan (2009-2013)
46. Available from http://www.ausport.gov.au/ais/sports/beach_volleyball/home
47. Eshraghi, Hesam. kashaf, mir Mohammad. Moharamzadeh , Mehrdad (1388)"Effect of organizational communications system on Conflict in Office of Physical Education in West Azerbaijan Province" Olympic journal, volume 1,pages 33-46

Archive of SID